

NAŠ GLAS

Glasilo javnih namještenika u kraljevstvu Srba, Hrvata i Slovenaca.

— Cijena u prodaji 1 K 50 ml —
 Naš Glas izlazi u tjednu svakog četvrtka.
 Godišnja pretplata K 72—
 Polugodišnja „ 36—
 Četvrtgodišnja „ 18—
 Za inozemstvo dodati poštarinu. Oglasi po
 cjeniku.

— Цена у продаји 1 K 50 фил. —
 Наш Глас излази седмично сваког четвртка.
 Годишња претплата K 72
 Полугодишња „ 36
 Четвртгодишња „ 18
 За иноземство додати поштарину. Оглаци
 по тарифи.

Uredništvo: Ljubljana, Rimska cesta št. 20/II. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znak. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisano in zadostno frankirano. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani. Hrvatsko in srbske dopise je pošiljati le potom organizaciji, ki so za vsebino odgovorne.

Upravištvo: Na naročila brez denarja se ne odziva. Naročnina naj se pošlje po nakaznici oziroma položajci le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5A. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Javni shod

vseh javnih nameščencev v Ljubljani in okolici se vrši v petek, 16. t. m. ob 8. zvečer v veliki dvorani hotela „Union“ v Ljubljani.

Skupština javnih namještenika u Zagrebu.

U četvrtak, dne 8. aprila o. g. održana je u gradskoj vijećnici opća javna skupština javnih namještenika, sazvana po središnjem odboru SJN.

Skupština je bila izvrsno posjećena tako, da su dvorana i galerije gradske vijećnice bile dubkom pune.

Skupštinu je otvorio predsjednik SJN, dr. Viktor Benković u 5 i pol sati. Pozdravlja prisutne i moli ih, da si izaberu predsjednika skupštine. Prisutni akklamiraju dr. Benkovića sa: Živio predsjednik! Dr. Benković zahvaljuje drugovima na povjerenju te prije prelaza na dnevni red spominje u kratko tragediju, koju je naš narod doživio nasilnim urotom Talijana na jugoslavensko tlo, naime okupacijom Rijeke. Svakomu rodoljubu kraljevi radi toga srca. Apelira na prisutne, da u potpunom broju prisustvuju prosvjednoj skupštini protiv talijanskog preuzimanja, a koja će se održavati u nedjelju dne 11. aprila prije podne na Wilsonovom trgu. Čita skupštini brzojavku, koja će se, ako ju skupština prihvati i saglasi, s njom, odaslati ministarskom savetu kraljevstva SHS na ruke predsjednika g. Stojana Protića, a glasi ovako: „Javni namještenici sakupljeni na skupštini u Zagrebu 8. aprila 1920 odlučno protestuju protiv pokušaja mirovne konferencije, ja grad Rijeku odcijepi od kraljevstva SHS. U narodu našem bila je tvrda vjera u pravdoljubivost saveznih vlasti, da će sve krajeve, u kojima nastava narod naše krvi i jezika, priklopiti ujedinjenoj otadžbini i samo tako može se shvatiti herojska borba, što su ju, po priznanju cijelog svijeta, vodile srpska vojska i jugoslavenske legije, po bojnim poljanama čitave Europe. Postupkom prema našem kraljevstvu uskočebana je vjera u pravdu entitinskih vlasti i javni namještenici zajedno sa čitavim narodom SHS, sa bolom i ozorčenjem u duši gledaju, kako se hoće

nanijeti opet nova nepravda narodu našem i oteći mu Rijeku, po tradiciji i živoj svijesti njegovog potlačenog pučanstva, taj potpuno jugoslavenski grad.

Javni namještenici znati će u svako doba stajati na braniku protiv imperijalističkih težnja Italije, pa se jednodušno priključuju jedinstv. i pravednomu zahtjevu čitavog naroda, da se grad Rijeka priključi kraljevstvu Srba, Hrvata i Slovenaca i da naša mirovna delegacija od tog zahtjeva ni pod koju cijenu ne odstane.

Skupština jednoglasno prihvata prosvjednu brzojavku. Padaju gromki povici „Dolje Talijani!“ „Dolje drski otimači!“

Prelazi se na dnevni red i to na prvu točku: pitanje namješteničke pragmatike, o čemu referira sam predsjednik dr. Benković. Ističe kako se na ovo pitanje nije moglo toliko vsznošiti polagati do sada, jer su na vrata kucala druga goruća pitanja materijalne naravi.

Valjati će izgraditi propisnik, u kojem će se tačno fiksirati dužnosti i prava javnih namještenika. U dosadašnjem apolitističkim naputku bile su istaknute samo dužnosti činovnika, dočim o pravima nema u njemu govora. U pragmatički valjati će javnog namještenika zaštititi od zlorabe oblasti, kojima služi. Govornik predlaže, da se pristupi izradbi osnove takove pragmatike. Osnovu bi imao centralni odbor SJN, temeljito i trezno raspraviti, te konačno uakom sporazumu sa drugarskim udruženjima u Dalmaciji, Sloveniji, Herceg-Bosni i Srbiji predložiti ministarskom savetu na odobrenje i uzakoničenje. Saopćuje drugovima, kako je za vrijeme, dok je djelovanje SJN, po prvšem banu Tomljenoviću bilo obustavljeno, odnosna zakonska osnova o izlednačenju beriva bila iz Beograda povraćena sa opaskom, da treba neke preinake provesti. Ta je osnova ustupljena Udrugi javnih činovnika, koja do sada nije učinila ništa u tom pravcu, a niti je još do sada ustupila ponovno uspostavljenom SJN, osnovu sa odgovorom, da on uzmgne na

njoj provesti potrebne preinake, pa ostaje ovakvi nekolegijalni postupak „Udruge“. (Čuju se poklici negodovanja protiv Udruge.) Predsjednik uz burno odobravanje prisutnih završuje svoj referat i podijeljuje riječ predsjedniku Udruge javnih činovnika sudbenom vijećniku Brataniću, koji u kratko ispričava sebe i Udrugu, da nije ništa primila. Udruga je smatrala, da nakon obustave i raspusta SJN, je ona zvana nastaviti rad oko boljka činovničkih interesa (prigovori, buka, žagor). Drug gosp. Sgurić drži, da postupak Činovničke udruge nije niti kolegijalan niti honestan. To je separatizam! To baca vrlo loše svjetlo na one, koji su se u doba, kad je bivša vlada preganjala SJN., bacili na služnički rad. (Čuju se oštri poklici negodovanja proti Udruge i njegovog predsjednika Bratanića.)

Vijećnik Bratanić veli, da je Udruga to učinila s razloga, da ne bude prekinut kontinuitet rada SJN. (Povici: trčali ste pred rudo! Bojali ste se! Likvidirajte!)

Skupština ovlašćuje središnji odbor SJN, na što skorije rješenje pitanja namješteničke pragmatike.

Prelazi se na drugu točku dnevnoga reda: Rasprava o poboljšanju beriva, na koju podijeljuje predsjednik riječ izvjestitelju dru. Većerincu, koji ovu točku opširno obrazlaže svojim običajnim plamenim riječima, a na koncu predlaže, da se imade vladu podnijeti memorandum, u kojem će se energično tražiti ispunjenje namješteničkih zahtjeva. (Govorniku se odobrava.)

Profesor Karlović spominje, kako su drugovi iz Čehoslovačke zaključili, da im država imade dati na raspolaganje živež, rublje, odijela i slično. Drži, da bi se ovomu zahtjevu valjalo priključiti i na vladu staviti sličan zahtjev.

Izvjestitelj dr. Većerinać priključuje se predlogu prof. Karlovića. Treba zahtijevati što brže, rezolutnije i energičnije.

Drug učitelj više pučke škole Kovačević, obrazlaže opravdane zahtjeve svojih drugova učitelja viših pučkih škola.

koji su već kod sadanjih beriva i doplataka zapostavljeni — te traži da SJN, podupre njihove zahtjeve iznesene u predstavkama centralnoj i pokrajinskoj vladi.

Drug pisarnički pomoćnik Lugiarić predlaže, da se sa strane vlasti odredi što stroža kontrola cijena u trgovinama, kako je to učinjeno u Sloveniji.

Drug Sgurić predlaže, da se obrazuje povjerenstvo javnih i privatnih činovnika, te radnika, koji će vršiti strogu kontrolu nad legalnim i ilegalnim trgovcima. Prekršitelje — blago rečeno — valjalo bi osuditi bez prava priziva. Drug poštanski činovnik Mihordim predlaže, da se svim javnim namještenicima bez razlike čina podijeli povišica od 75 %.

Drug učitelj Nemet predlaže, da se za učitelje traže jednake plaće kao i za ostale javne namještenike s jednakom kvalifikacijom.

Drug nadinžinir Jó usvaja u principu predlog prof. Karlovića, a uz to predlaže, da se zatraži od vlade, da isplaćuje plaće u dinarima, t. j. koliko do sada kruna, toliko u buduću dinara, a jednako bi valjalo zatražiti i automatsko povišenje beriva, prema tomu, kako rastu cijene na tržištima.

Predsjednik se osvrće na izvode pojedinih govornika, pruža neka razjašnjenja o pojedinih predlozima i mjerama, koje je centralni odbor SJN, još prošle godine poduzeo u Beogradu, pa predlaže da skupština ovlasti centralni odbor SJN, da on prema izvodima pojedinih govornika, te zahtjevima skupštine izradi memorandum u tom predmetu, te da ga sporazumno sa bratskim udruženjima drugih pokrajina podastre ministarskom savetu. Predlog se s odobravanjem prima jednoglasno.

Na treću točku dnevnoga reda: Odnos „Činovničke udruge“ prema „Kooperativu“ podijeljuje predsjednik dr. Benković riječ tajniku SJN Mlinariću. Tajnik počinje svoj govor pitanjem: Što je Kooperativ? (Glasovi: Ništa! Nastaje velika buka.) Predsjednik opominje prisutne, da se primire, da budu liberalni. Tajnik Mlinarić nastavlja, te iscrpivo prikazuje sve nedaće, koje su priječile, da Kooperativ razvije svoje djelovanje onako, kako bi trebalo. Udruga javnih činovnika bacala mu je klipove pod noge. Razlaže potanko pojedine momente, u kojima je Udruga na čelu sa svojim predsjednikom Bratanićem ometala rad Kooperativa. (Buka, izrazi negodovanja, te oštri povici protiv Udruge, a odobravanje govorniku.) Spominje da je bivši ban Tomljenović također mnogo kriv, da je rad Kooperativa zapeo. Od Beogradske vlade, ministarstva ishrane Kooperativu doznačenih 5 miliona kruna nije htjeo izdati Kooperativu, koji bi time dobio priličan dio prometnog kapitala. Zadruga nije mogla biti sudbeno protokolirana, jer gospodin Bratanić, kao član ravnateljstva, nije htio potpisati podneska za protokolaciju, pa tako nije mogla nabaviti potrebni prometni kapital zajmom kod banaka. (Negodovanje protiv Bratanića.) Govornik žigoše dalje postupak Udruge javnih činovnika, koja je potpisala zapisnik, da će likvidirati, a nije likvidirala, samo da i dalje uzumogne ometati rad Kooperativa i SJN. Veli, da se ne služi metodama protivnika, koji anonimnim pisanjem u novinama, naručenim agent-provokateurima

i sličnim zakulisnim metodama istupaju i omeću rad Kooperativa i SJN već istupa javno na zboru, iznaša imena pojedinih protivnika namješteničke sloge i solidarnosti, te poštenog rada, a sve svoje izvode može uvijek činjenicama i dokumentima dokazati. Govori o plaćama direktora i namještenika u Kooperativu. Skupština prati vrlo pozorno razlaganje tajnikovo i s negodovanjem te glasnim povicima osudjuje postupke svih onih, koji su ometali rad tih institucija.

Vijećnik Bratanić, kojemu je neugodno iznašanje pojedinih činjenica njegovog nekolegialnog rada, predlaže da se o tim stvarima ne bi raspravljalo ovdje već na skupštinama Udruge i Kooperativa i moli, da se ta točka skine s dnevnoga reda.

Predsjednik dr. Benković pita skupštinu, dali je sporazumna sa zahtjevom predgovornika, što skupština jednoglasno odbija uz poklike negodovanja protiv Udruge i gosp. Bratanića. Predsjednik preporuča, da se dalje trijezno i mirno raspravlja o tom predmetu, te podijeljuje riječ članu ravnateljstva Kooperativa gosp. Deliću. Gosp. Delić se čudi, da je Bratanić nakon svega toga u opće imao kuraže govoriti, dapače doći na skupštinu. Ovako kako se danas ovdje raspravlja, raspravljalo se prije 30 godina na radničkim sastancima. Sve tendenciozne glasine o Kooperativu potiču od ljudi, koji su vrlo blizu Udruge. Od državne vlasti ne može se ništa zahtjevati, već preostaje put samopomoći. Veli, da su uspjesi Kooperativa upravu kolosalni, ako se uvažavaju loše okolnosti i nedaće. Spominje famozni postupak Udruge u stvari likvidacije. Kad nije jedno pošlo za rukom, počelo se ometavanje rada Kooperativa. Započela je podzemna i zakulisna hajka. Jedan predstavnik državne vlasti izjavio je: neka se gg. javni namještenici ne nadaju da će postati potpuno neodvisni. Gospodin Bratanić priklonio se toj izjavi i zahtijevao, da se pravila nesmiju pred glavnu skupštinu iznijeti, niti sudbeno protokolirati, dok nisu odobrena po upravnoj oblasti, odnosno po banu. (Negodovanje, žagor.) Time bi se stvorio precedens i vlasti dalo u ruke jedno pravo, a to se nebi dalo reparirati. Govornik kritizira vrlo oštro rad Bratanića protiv Kooperativa, a čudi ga, da postupa tako on, koji je predsjednik Činovničke udruge. Navadja, da je Kooperativu uspjelo s malim sredstvima, osigurati za svoje članove brašno i mast. To čini diferenciju od cirka 10 miliona kruna. Brašno će za mjesec, mjesec i pol skočiti vani na tržištu na 20 K i više po kilogramu, a za sluga je Kooperativa, da je još pravovremeno nabavio potrebnu količinu. Govornik burno aklamiran svršava sa riječima: Stisnite zube i radite sami za sebe! (Buran pljesak.)

Predsjednik, nakon kratkog poziva članovima SJN, da vrše svoje stališke i drugarske dužnosti, plaćaju članovima i pretplaćuju se na „Naš Glas“, zaključuje sporazumno sa skupštinarima u 8 i pol sati skupštinu.

Bez organizacije i stališkog glasila ne možemo postići poboljšanje svog materijalnog položaja.

M. M. — Zagreb:

Osvrt na skupštinu javnih namještenika u Zagrebu.

Iz toka javne skupštine javnih namještenika u Zagrebu razabiremo jednu oštru borbu između SJN i vodstva „Činovničke udruge“. Da našim drugovima bude jasno, kako je do te borbe, koja se do ovog puta nije opazala javno, došlo, moramo, da ih upoznamo sa nekim činjenicama.

SJN je od početka svog osnutka uvjedio, da nakon toga, što su činovnici, uz ostale javne namještenike svi listom pohrlili u SJN, nema više „Činovnička udruga“ kao nekakova posebna činovnička stališka organizacija raison d'être — a to je uvidila i većina drugova činovnika, pogotovo nakon nekih uspjeha SJN, u pogledu materijalnih poboljšica beriva itd., do kojih „Činovnička udruga“ nije mogla za vrijeme svog 10 godišnjeg opstanka da dodje.

Pitali su: Čemu dvije organizacije, dvoje plaćanje članarine, dvostruki režijski troškovi itd., kad se samo jedna od njih, i to SJN, bavi faktično pitanjima materijalnog i moralnog boljka koji činovništva, toli i sveg ostalog javnog namješteničtva.

Vodstvo SJN nastojalo je mirljubivim načinom, da sklone odbor „Činovničke udruge“, u kojem na žalost sjede većinom starija gospoda, vična sagibati šiju pred svakom vladom i pred svakom režimom, na sporazum, do kojeg se imalo upravo skrajnjim i samozatajnim popuštanjem SJN doći već nekoliko puta — ali je u najkritičnijim momentima vodstvo udruge već učinjena utanačenja pogazilo i zakulisno i mučke ometalo rad SJN — a kad ovome nije moglo ni za najtežih progona bana Tomljenovića skrhati vrata, uperilo je svoj otrovni prikriveni žalac protiv „Kooperativa“.

Knjigu bi morali napisati o bacanju klipova kooperativu i SJN, omalovažanju rada SJN itd. — ali te stvari za sad još nećemo iznositi u javnost — progovoriti ćemo jasnije onda, kad bude eventualno veća potreba za to.

Mirljubivom i strpljivom vodstvom SJN prema starijoj gospodi kolegama — dozlogrdilo je konačno vječito igranje skrivača — pa je borba, koju je vodstvo Udruge vodilo tajno već godinama, t. j. od postanka SJN, postala otvorenom, javnom poštenom borbom — kakova se dolikuje muževima. Postala je javnom na poticaj onih ljudi, koji su vični, da ono što čine u interesu svojih drugova, u interesu javnom, otvoreno priznaju i javno kažu svima, što misle i što čine, jer sav je dosadanji njihov rad otvorena knjiga — koju može svak da čita. Oni se nemogu služiti ogavnim, mračnim i zakulisnim metodama reakcionarnih elementa — koji su takovom načinu borbe privikli dugim nizom godina službovanja pod zloglasnim Khuénom — koji ih je mnogošta naučio. Vodstvo SJN, koje nije sagibalo glave niti pred snažnom knutom bana Tomljenovića — već je stupilo s njim u otvorenu borbu, učinilo je borbu, svojim javnim istupom na javnom zboru javnom i provadjać će je dalje i završiti javno — nadamo se konačnom pobjedom u korist sveukupnog javnog namješteničtva.

Drago Vojska:

Nehajmo!

Vsi idealisti so pričakovali, da pri-vede dolgotrajna vojna naš narod na pot medsebojnega zaupanja in ljubezni. Toda, kakor vedno, so se tudi v tem oziru — žalibog — motili.

Samo par dni po prevratu smo imeli priliko opazovati složnost. Kmalu pa se je začelo zopet s sovraštvom in nezaupanjem. Prišle so najprej osebnosti. Vse, kar je napravil pristaš ene stranke, so ovrgli pristaši druge stranke, četudi so morda sami pri sebi odobravalni ukrepe političnega nasprotnika. Za osebnostni pa je kmalu prišlo častihlepje in dobičkaželjnost. Sovrašтво se je poostrilo. Jeli so metati drug drugega z ministrskih stolcev ter očitati drug drugemu vse resnične in neresnične pregrehe iz starih časov. Človek, ki je motril vse to preganjanje in prerekanje z nepristranskim očesom, je moral nehote izreči sodbo: vsi ste enaki, vsem gre le za osebno korist in čast. In bodimo odkriti, sodba je bila opravičena.

Vsled tega nezaupanja, zavisti in sovraštva se še do danes ni nič napravilo za izboljšanje razmer, nasprotno, v prepad drvimo z največjo brzino! Sovrašтво je preplavilo vse od najnižjega do najvišjega! Nihče ne utegne podati krepke roke bolniku — naši državi — ki leži na startni postelji in prosi pomoči, medtem, ko se vsi oni, ki bi ji morali pomagati in jo zdraviti, prepirajo med seboj za nadvlado. Ob bolniški postelji pa stoje oni, ki hočejo bolniku pomagati in ga rešiti smrti, ker so zanj krvaveli! Žalibog šiti vrste teh zvestih prijateljev krčijo od dne do dne, ker nad bolnikom obupujejo.

Nezaupanje pa je prešlo že tudi v stanovske organizacije in opaža se včasih že tudi v organizaciji javnih nameščencev. Vsaj tiste enotnosti ni, kakor bi morala biti. Priznati moramo sicer, da je danes še dovolj tovarišev, ki ne poznajo med člani nobene razlike in sodijo vsakogar — ne po činovnem razredu, ampak le po njegovem delu. Toda to število se krči posebno med nižjim uslužbenstvom.

To nezaupanje izvira iz političnega nasprotstva. Sliši se večkrat: „Eh, ta liberalec!“ drugi zopet zabavlja na onega, češ da je klerikalec, tretji zopet na socialista. In to je naša rak-rana! Čim bomo zanesli v našo organizacijo strankarstvo, smo uničeni! Organizacija mora biti — če hoče uspevati — nadstrankarska, v njej mora imeti oporo vsak, komur se godi krivica, in imeti vpliv vsak, ki ima smisel in voljo za organizacijo, neglede na njegovo politično prepričanje.

Pri volitvi funkcionarjev se ne smemo nikdar razdeliti po skupinah in zahtevati n. pr. predsednika iz ene skupine zato, ker je najmočnejša, ali pa zato, ker so v njej včlanjeni samo višji uradniki. Pri tem moramo misliti vedno le na sposobnost posameznika. Vsaka skupina ima gotovo dovolj zmognih, da jo zastopajo v osrednji zvezi in ji takega ne bo težko najti. Ako se bomo držali teh načel, je gotovo, da bo delo napredovalo in imelo uspeh. Če pa se postavimo na stališče števila članov gotove skupine, potem se nam lahko pripeti, da dobimo odbor, ki sploh ne bo sposoben delati in vse delo bo zaspalo.

Nikdar se tudi ne sme zahtevati vodilnih funkcionarjev iz samega časti-

hlepja, ali pa — kar se posebno rado sliši pri naših nižjih uslužbencih — vsled tega, ker mora imeti danes proletarec prvo besedo! Povejmo popolnoma odkrito, da bi danes v slučaju, če postavimo v organizacijah na vodilna mesta same nižje uslužbenke, vse organizacije kmalu zaspale večno spanje. Pri tem pa ostare še odprto vprašanje, če nismo vsi uradniki skupaj — vsaj do VI. č. r. — največji „proletarci“, kajti proletarec je vsak, ki si s poštenim delom služi vsakdanji kruh in da je tu uradništvo v prvi vrsti, pač nikdo ne more oporekati.

Če bomo vsi zaupali drug v drugega, delali z ljubeznijo in požrtvovalnostjo za našo organizacijo in se pri stavljenih predlogih ne bomo vpraševali, kdo je stavljal predlog, ampak kakšen je, potem bomo ostali zmagovalci. Če pa si medsebojno ne bomo zaupali in si nasprotovali samo zaradi čin. razlike ali političnega prepričanja, potem zmaga nad nami naš tlačitelj, ki seje danes posebno med vrste nižjega uslužbenstva sovraštvo do vsega, kar diši le nekoliko po inteligenci. Potem zapoje po naših plečih bič, ne da bi vprašal, ali tepe nižjega ali višjega!

Še je čas, da strnemo složni vse naše vrste proti onemu, ki nas danes tlačí: to so verižniki, tihotapci, navijalci cen, v prvi vrsti pa oni, ki so si naredili plašč jugoslovanstva in se pririnjili na vplivna mesta, da bi nas od tam lažje pognali v prepad in si na njegovem robu slekli jugoslovansko krinko, pokazali črnožolti avstrijakantizem ter želi slavo naših dednih sovražnikov!

Proč torej z nezaupanjem! Na delo vsi, ki imate voljo pomagati iz bednega stanja javnemu nameščencu! Strnite vrste vsi od sluga do svetnika in naša organizacija bo tvorila silo, ki ne bo klonila, in katera bo zmagala nad vsemi našimi tlačitelji!

Drugovi, vršite svoje stališke dužnosti, sabirajte pretplatnike i agitirajte svuda za „Naš Glas“.

Dodaci na skupoču učiteljima.

Kako je poznato, ministarskom naredbom od 28. julija 1919. dobili su i učitelji kao i ostalo javno namještenništvo t. zv. dodatke na skupoču. Potonji javni namještenici dobili su naredbom od 16. prosinca 1919. i povišicu na te dodatke počam od 120% pa na niže, samo su učitelji more patrio ispal iz te povišice, ali da se njima i svijetu zamažu oči dobiše i oni čak 50% od tih dodataka ali kao predum na obećane nove plaće sa nastupom od 1. prosinca 1919., koje su ali na žalost ostale dosad samo obećanje, pak neka se učitelji samo nadaju i neka živu od obećanja, možda će se naći koja luda, pak im za njih štogod u naravi dati, a možda im i nije poznata ona narodna poslovice: obećanje ludom radovanje. Ta napokon učitelji su već naučeni živiti od nada i — ideala.

Od tih novih plaća još nijedan učitelj nije vidio ni filira, prem je vlada javno obećala, da će se do konca februara t. g. preračunati stare plaće u nove, pa prema tome i u tečaj staviti, te je stoga i taj 50% predum odredjen samo do konca februara. I naravno vlada se je požurila prema tome i obustavila taj predum za

mjesec ožujak, ali nove je plaće zaboravila sve do danas u tečaj staviti. Ako je već nemoguće bilo s tehničkih razloga nove plaće u tečaj staviti, trebalo je ostaviti i nadalje bar taj 50% predum. No ali kod nas se ne može otstupiti od starog običaja i prakse a taj je: obećati od stanovitog datuma povišicu, s tim datumom steru obustaviti, a na novu i nadalje par mjeseci čekati, kad je već skupoča bar za 100% prema povišici narasla.

Treba se sad zamisliti u položaj jednog učitelja kako i čim će on da živi, kad ostali javni namještenici ne mogu, na ovoj svaki dan većoj skupoči živjeti ni sa 120% povišicom na dodatke. No ni pō jada, da bar dobivamo već spomenute dodatke na vrijeme t. j. unapred. Ne, ni to ne! Dobijemo ih redovito pod konac mjeseca i to teškom mukom, jer kad već i stignu od kotarske oblasti, nema redovito, ali baš redovito, novca na pošti sve po 8—10 i više dana. Tomu bi se potonjem lako dalo doskočiti novčanim listom. Da, ali tko će? Puno je to posla!

Tužimo se i tužimo na nemar vlade kako pokrajinske tako centralne prema nama javnim namještenicima, bolje reći njihovim, ali imali bi se i imamo se dosta potužiti i sami na sebi t. j. niži na nemar i neurednost naših drugova pretpostavljenih, a osobito učitelja na drugove kod kotarskih oblasti. Čudo jest n. pr. da učitelji obično pred veće blagdane ne dobivaju pripadajući im novac na vrijeme. Nije ali čudo, da se zato među učiteljima pripovijeda koješta o čudnim manipulacijama s tim novcem, koje da se događaju, prije nego taj novac dodje u njihove ruke. Trebalo bi zbilja u tom pogledu nešto učiniti, da i učitelji osobito oni vani, dobiju na odredjeno vrijeme te dodatke, koji su napokon i njihovom pomoći teško izvojevani.

Učitelj.

E. D.:

Nekoliko statistike o enakovnosti carinskih uradnikov.

Že večkrat so se na tem mestu ožigosala zapostavljanja pri napredovanju in nameščanju slov. in hrvatskih carinarjev, bičala se je dvojna mera, s katero se odmerjajo pravice po plemenski pripadnosti. Kako se javni nameščenci v splošnem omalovažujejo, je bilo slišati na manifestacionem zborovanju 18. decembra 1919.

Na nobenem našem javnem zboru pa še ni bilo govornika, ki bi osvetlil vse one gorostasnosti, ki se v imenu centralizma in slabo umevanega jugoslovanstva gode v škodo slovenskim in hrvatskim nameščencem pri imenovanjih, nameščanjih in premeščanjih ter v prid in korist onim srbijanskega plemena, kot se to skoro dnevno dogaja v carinski stroki.

V boljše umevanje „nepristranosti“ hočemo danes navesti nekaj statističnih podatkov iz carinske stroke, v kateri je bilo v primeri z ostalimi v minolem letu izvršenih največ imenovanj, namestitev in premeštitev.

V demokratični državi je bilo povsem naravno pričakovati, da se bodo pri tej stroki vpoštevali povsem enako kandidati vseh treh narečij ujedinjene domovine. Rabili smo sicer izraz „kandidati“, toda kandidatov, oziroma prošilcev, sploh ni bilo. Vsa takozvana „imenovanja“ so se namreč izvršila brez razpisa ter menda brez vednosti in znanja pokrajinskih vlad

in oblasti, kratkomalo v Beogradu samem. Kot predstavniki centralne uprave so se pošiljali na važna mesta imenovanci križem Jugoslavije. Ne smemo si pa predstavljati, da je ta naloga doletela kakega Slovenca. Tudi Hrvati je menda niso bili deležni.

Toda idimo k podrobnostim; podlaga naj jim bodo uradne „Službene Novine“. Na te hočemo svojo statistiko, ki naj pokaže „enakopravnost“ v prav svetli luči, bazirati v kronološkim redu.

Štev. 30 SL N. od 10. 4. 1919 prinaša imenovanje generalnega direktorja; v številki 31 sledijo imenovanja 10 inšpektorjev generalne direkcije. Oddalo se je na tistem 11 važnih in dobro dotiranih mest; med njimi ni nobenega Slovenca in menda tudi ne Hrvata. V štev. 33 od 17. 4. in 34 od 19. 4. 1919 je objavljenih več imenovanj v Sloveniji in na Hrvaškem. Med imeni najdemo tudi nekaj Slovencev in Hrvatov. Dočim je pri imenovanjih srbijanskih uradnikov naveden čin in vrsta, so slovenski in hrvaški uradniki „imenovani“ le navidezno, ker so dobili samo nove naslove, a plača jim je ostala prejšnja. Med temi „imenovanji“ naštejemo 24 slov. in hrvaških uradnikov, ki so se morali zadovoljiti samo z novimi naslovi. O priliki podelitve naslovov so pa zajedno povišali v činu in plači 9 svojih ljudi. Vrh tega so sprejeli v carinsko stroko razne bančne in druge pisarje, vsemogoče uradnike srbskega pokolenja ter jim odkazali 15.000 do 25.000 K letnih dohodkov. Dogajalo se je tedaj, da je imel tak novovstopivši „uradnik“ brez vsake skušnje in prakse 5000 do 10.000 K in še več letnih dohodkov več nego slovenski ozir. hrvaški, v službi osiveli uradnik (glej „Naš Glas“ štev. 3 z dne 1. 9. 1919). Ti so se morali zadovoljiti z novimi naslovi.

V številki 45 od 20. 5. 1919 čitamo imenovanja in premeščanja srbijanskih carinikov v Sloveniji. Dvema domnevno ni ugajalo službeno mesto, ter sta se najbrže „žalila“ v Beograd, ki jih je premeštil na ugodnejša mesta, tretji se tekom enomesečnega službovanja v Sloveniji imenuje že na višjo plačo, prejšnjim 9 se pridruži še eden. Slovenski uradniki so pa morali zapustiti svoja stalna mesta neglede na njihove gnotne, družinske in podobne prilike. V štev. 55 od 14. 6. 1919 je obelodanjeno imenovanje 11. Srbijanca za Slovenijo. Zajedno prinaša ta številka imenovanje enega Slovenca v kategorijo srbijanskih carinskih uradnikov, ki se ga pa pošilja v — Beograd. V štev. 63 od 3. 7. 1919 čitamo nova imenovanja pri Generalni direkciji carin. Zasedlo se je zopet — brez razpisa in natihoma 10 važnih in dobro dotiranih mest izključivo s ponajveč srbijanskimi uradniki, izbacivši vsakega Slovenca. V štev. 71 od 22. 7. 1919 je objavljeno imenovanje adm. ter tarifnega načelnika. Prvo mesto je zasedel uradnik, ki je v teku 4 mesecev že drugič napredoval. Izmed Slovencev tudi to pot še ni nihče našel milosti. Štev. 72 od 24. 7. 1919 prinaša imenovanja in premeščanja pokrajinskih inšpektorjev. To so za carinsko stroko prav važna mesta, ker imajo nadzorovanje nad vsemi carinskimi uradi čistijskih pokrajin, vendar se za te posle ni izbral niti eden Slovenec in tudi Hrvat menda ne, dasi je bilo 7 mest — seveda brez razpisa — oddanih.

V štev. 77 od 5. 8. 1919 čitamo koncem „imenovanja“ carinskih uradnikov pri uradih v Sloveniji. Res sta bila imenovana za Ljubljano 2 Srbijanca;

končno so se pa pripoznale plače v dinarjih v Sloveniji službujočim slov. in hrvaškim carinarjem. Povodom teh „imenovanj“ se pa ni pozabilo premestiti več domačih uradnikov, ki so bili po prejšnji vladi na zavzemanih mestih stalno nameščeni. Najbolj so bili o tej priliki gnotno prizadeti družinski očetje, ki so bili brez prave potrebe odtrgani od svojih družin ter mora del le-teh še sedaj vsled stanovanjskih in drugih družinskih prilik živeti ločeno.

V štev. 85 od 23. 8. 1919 je zopet objavljena vrsta „imenovanj“ (recte premeštitev) na druga mesta. So to večinoma Hrvati, ki so morali napraviti prostor srbijanskim uradnikom.

S štev. 148 od 27. 11. 1919 je bilo imenovanih 35 začasnih carinikov za Ljubljano; med njimi najdemo 11 Slovencev poleg 24 večinoma Srbijancev, med katerimi je tudi par Hrvatov. Za Split je bilo imenovanih za carinike 5 Slovencev, poleg 29 Srbov in Hrvatov.

S štev. 149 od 28. 11. 1919 se imenuje za Beograd 2 začasna carinika — Slovenca poleg 18 Srbov in Hrvatov. V isti številki nahajamo tudi imenovanja začasnih carinikov za Zagreb in Skoplje. Za Zagreb se imenuje 9 Slovencev poleg 30 drugih po večini Hrvatov, za Skoplje pa 5 Slov. poleg 19 Srbov in Hrvatov.

Iz številki 148 in 149 Sl. Novin je razvidno, da se je za Ljubljano imenovalo 24 srbijanskih in hrvaških carinikov, dočim se je 21 novospredetih Slovencev namestilo v Split, Zagreb, Beograd in Skoplje. Vsi ti začetniki so gotovo več ali manj navezani na svojo ožjo domovino, v kateri gotovo najbolje poznajo razmere, običaje in uarečje. Odgovor na vprašanje, ali bi ne bilo tem samim in brez dvojbe tudi interesom službe bolj ustrezno, ako bi se bili nastavili na mestih, na katerih bi povsem pojmovali jezik in prilike, ni težak. Gotovo bi se v tem primeru temeljeje izučili in izpopolnili svoje znanje v carinski stroki! Saj ni izključeno, da bi pozneje sami prosili za prosta mesta širom naše Jugoslavije, zlasti če bi bilo s tem združeno napredovanje. Vsled sedanjega nepojmljivega postopanja, da se pod obrabljeno firmo medsebojnega „spoznavanja“ namešča in premešča uradništvo širom domovine neglede na korist in potrebo službe, pa ta ne trpi malo. Temu se pridružuje še sedanje težavne prehranjevalne in stanovanjske razmere, vsled katerih so prizadeti uradniki prisiljeni bivati po nedostojnih bivališčih in drago plačevati življenjske potrebščine, dočim so doma zapustili svoj stan in domačo nego. Naravno te prilike ne vzbujajo veselja in ljubezni do službe. Službo sprejmejo, smatrajo jo pa za zlo, ki ga morajo izvrševati, da ne poginejo gladi.

Uprava more dobro funkcionirati le, če ima zadovoljno uradništvo, to se pa vzgoji le tedaj, ako se po možnosti ustreže njegovim upravičenim željam. Samolastno in brezobzirno razmeščanje uradniških moči podžiga le nezadovoljnost in nezaupanje do uprave. Pri pazljivem čitanju „Služb. Novin“ je kaj lahko videti, da se ponajveč uporablja posebno merilo za Slovence in Hrvate, a drugo za Srbijance. Dasi imamo v Sloveniji večje število izborna kvalificiranih in strokovno prav dobro napraženih in uporabljenih uradnikov, ki službujejo že dolga leta v carinski stroki, poznavaajo tukajšnje razmere, so po službeni dobi starejši in vsakakor vsaj toliko sposobni, ne najdejo milosti pri carinski upravi. Pač, „milost“

se jim deli z odstavljanjem iz važnejših mest katera zasedajo mlajši in predstavljajem izven ožje domovine. Zmožnosti niti ne omenjamo, saj jih poslovanje dovolj dokazuje. Domači uradniki — kolikor jih je še v Sloveniji — morajo biti zadovoljni s podrejenimi vlogami ter ubogati mlajše „predstojnike“; vse to radi sistema, ki pozna le eno plemo.

Kako to nepojmljivo, pravilno bi se reklo — sistematično — postopanje še dalje „cvete“ in prospeva, nam dokazuje „imenovanja“, objavljena v štev. 1 Služb. Novin z dne 1. 1. 1920. Tu čitamo, da so se „imenovali“, toda s pristavkom „sa platom, koju su i do sada imali“ za glavne revizorje, v istini pa odstavili od upravnih važnih uradov v Splitu in Ljubljani, na katera so postavili svojce. V isti številki opazimo še nekatera simptomatična „imenovanja“. S poviškom v plači in činu se istinito imenuje večje število še večinoma mladih uradnikov, kojih večina je tekom dobrega pol leta že po dva krat in celo večkrat napredovala. Samoposebi se razume, da to niso Slovenci. Istočasno pa čitamo „imenovanja“ (??) (recte premeščanja) — toda „sa platom koju su i do sada imali“ cele vrste uradnikov. Med njimi naštejemo celo vrsto Slovencev, ki so povečini morali zapustiti Slovenijo, da se ugodni sistemu. Ne bomo naštevali nebroj imen slovenskih uradnikov, ki jih je čitati v citirani številki. Konstatiramo le žalostno dejstvo, da noben ni gnotno pridobil, pač pa jih je bilo več oškodovanih vsled — premeštitev.

Lahko bi še nadaljevali ter odkrili marsikako mahinacijo, ki se skriva za tajinstvenimi imenovanji. Upravičenih prošnje prizadeti, družinske in stanovanjske razmere se ne upoštevajo. Vtis imamo, da se pokrajinske oblasti sploh ne zaslišijo, njih predlogi se ne vpoštevajo. Drugače si ni mogoče tolmačiti uveljavljenega, uprav simptomatičnega postopanja s slov. in hrv. carinarji.

Menda ne pretiravamo, če trdimo na podlagi gornjih izvajanj, da se smatra carino za nekako srbsko domeno, pri kateri imajo ukazovati, napredovati in zasidati vsa važnejša in boljše dotirana mesta zgolj pripadniki enega plemena, drugi dve naj pa robujeta. Vsekakor se imamo le temu sistemu zahvaliti, da gre trgovina, industrija ter promet rakovo pot; če bo pa tako neumestno diletantstvo še naprej trajalo, ne se v carinsko upravo ne uvede nepristranska pravica mesto samovolje in neumljivega protežiranja ter izkoriščanja enega plemena proti drugemu, se bodo navedene panoge popolnoma uničile.

Napisali smo predstoječo statistiko s stvarno kritiko v nadeji, da se ta našemu ujedinenju ne v posebno čast služeča praksa popravi ter da se ustvari res realna podlaga tudi pri napredovanju in premeštivanju uradnikov! Če smo res ujedineni in ne podjarmljeni, potem za vse enake pravice in enake dolžnosti! Pozitivnega dela je dovolj, ki čaka najne rešitve; s takimi dejanji se pa uprava mesto konsolidira le razkrajja! Zato je res skrajni čas, da v to poklicani faktorji naredo sedanji dvojni meri konec in da se vse prizadete nepravice nemudoma popravijo. In teh ni malo! Pravčnost in enakopravnost bodi geslo svobodne Jugoslavije! In hoc signo vinces!

Vprašamo le, kdo je večji škodljivec države in službe, ali tisti, ki nasilnosti vrši in podpira, ali oni, ki jih pobija in jim napoveduje najostrejši boj.

Iz Saveza javnih namještenika Hrvatske i Slavonije.

Činovnička zadruga za gradnju kuća u Zagrebu

Poticajem S. J. N. osnovana je u Zagrebu pod imenom „Dom“ prva jugoslavenska činovnička zadruga za gradnju i štednja. Zadatak je zadruga, da kupuje zemljišta, gradi, kupuje ili uzima u najam kuće, koje će u vlasnost prodavati ili iznajmljivati u prvom redu svojim članovima, a može to u izuzetnim slučajevima i nečlanovima.

Osim toga može ova zadruga primati na kamate uštednje svojih članova, kao i podijeljavati zajmove svake vrsti, što će se po posebnom pravilniku urediti.

Zadrugari mogu biti javni zvaničnici, činovnici i namještenici, kao i društva, zadruge, kooperacije, te ostale jurističke osobe, ako se pravno obvezati mogu i ako nijesu članovi slične koje zadruga. Iznimno mogu do 1/4 ukupnog broja članova biti začlanjeni i pripadnici ostalih slojeva društva.

Udio svakog zadrugara ustanovljen je sa K 5000, a upisnina iznosi K 100.

Do sada se upisalo preko 200 članova, a pokazuje se veliki interes medju javnim namještenicima u Zagrebu, a i u pokrajini. U ravnateljstvo su birana četiri člana: inženir Milan Kreković, prof. arh. Josip Dryak, inž. arh. Marko Vidaković i vladin perovodja dr. Vladislav Jakovac. Nadzorni odbor sastoji od 18 članova, te imade po pravilima suodlučivati kod svih važnijih pitanja. Poslovnica se nalazi za sada kod g. Milana Krekovića, Zagreb, Preradovičeva ulica 28.

50%-tni popust vožnje na željeznicama i parobrodima.

Sporazumno sa Savezom državnih namještenika Herceg-Bosne upravio je pokrajinski Savez Hrvatske i Slavonije preko pokrajinske vlade ministarstvu saobraćaja u Beograd slijedeću predstavku:

Već u više navrata obratio se ovaj Savez ministarskom savetu, a i izravno ministarstvu saobraćaja sa molbom, da se javnim namještenicima podijeli 50%-tni popust na vožnji željeznicama i parobrodima, ali do sada bez svakog uspjeha.

Priključujuć se pretstavci Saveza državnih namještenika Bosne i Hercegovine obraćamo se na Vas ponovnom molbom, da se svim javnim namještenicima i njihovim porodicama podijeli 50%-tni popust vožnje na željeznicama i parobrodima.

Molimo tu pogodnost ponovno, jer nam je poznato, da je ministarstvo saobraćaja već takovu pogodnost podijelilo nekim korporacijama, kao n. pr. članovima društva inžinera i arhitekata, medju kojima imade najveći dio takovih, koji ne stoje u državnoj službi, pa je tim opravdanije, da tu pogodnost dođe javni — državni činovnici i službenici, koji sav svoj rad pa i svola putovanja većim dijelom žrtvuju samo državi, a manje svojim privatnim poslovima.

Država će od te pogodnosti imati takodjer koristi, jer će kod službenih putovanja javnih namještenika, trebati isto da plati tek polovicu vožnje.

Čast nam je podsjetiti Vas i na to, da su javni namještenici Hrvatske i Slavonije, te svih ostalih novooslobodjenih pokrajina tu pogodnost uživali pod tuđinskom vladom, pa im je ta pogodnost slu-

žila kao jedan dio užvanih beriva, bila jedno pravo, stečeno nastupom u javnu službu, pa Vas molimo, da nam to pravo povratite.

U nadi, da ćete nam ovu pretstavku što skorije i povoljno riješiti bilježimo za središnji odbor SJN:

Predsjednik: Dr. Beaković, v. r.
Tajnik: Mlinarić, v. r.

Preporučili bi svim pokrajinskim savezima, da se pojedince obrate preko svojih vlada ministarstvu saobraćaja sličnim predstavkama. To je potrebao još za sada dok se ponovno ne osnuje po banu Tomljeviću razvrgnuti centralni savez JN. Kad ovaj bude osnovan, činit će to u svom djelokrugu skupno za sve pokrajinske saveze.

† Ivo Bogdanić.

U petak dne 9. aprila dopodne preminuo je u Zagrebu nakon kratke i teške bolesti vrlo naš drug i odlični borac za stališka prava Ivo Bogdanić, perovodja zemaljske blagajne za siguranje radnika, član središnjeg odbora SJN, u mladenačkoj dobi od 25 godina. Sprovod pokojnika obavljen je u nedjelju dne 11. aprila u 4 sata poslije podne. Sprevodu je prisustvovalo predstavništvo SJN i mnoštvo drugova i drugarica javnih namještenika, u čijem je krugu bio pokojnik osobito štovan i ljubljen. Život i rad pokojnika na javnom polju opisat ćemo potanje u slijedećem broju.

Riječ SHS u Zagrebu nadaljuje napade svojim poznatim metodama, služeći se izvrćanjem istine, insinujama i klevetama, akoprem su ove na javnim zborovima javnih namještenika nakon uspostave SJN stvarno nebrojnoputa već oborene. Mi razumijemo bijes člankopisca u „Riječi“ ali ga u metodama njegove borbe nećemo slijediti, jer nam to ne dozvoljava naš odgoj i ukus, pa se na njegove izvode ne marimo osvrnati.

Drugovima bi tek stavili na srce, da ne nasjedaju nikakovim vijestima o Kooperativni i SJN, koje se tendenciozno šire putem stupaca „Riječi“, već da o svemu potraže stvarne informacije ovih dviju institucija, bilo na javnim sastancima, bilo putem „Našega Glasa“ ili posredstvom članova odbora.

Drugovi, u svim gostionama i kavanama zahtjevajte „Naš Glas“.

Poziv vsem tovarišem SHS.

S 13. številko „Našega Glasa“ smo poslali vsem naročnikom v Sloveniji položnice v svrhu obnovitve naročnine za 11. četrtletje. Večina je naročnino tudi takoj vposlala, vendar pa jih pogrešamo še lepo številko. Upamo, da nezatna, toda nezogibna podražitev lista ne bo odvrnila niti enega naših tovarišev od naročbe. Nasprotno, prepričani smo, da bodo videli, da nam je v danih razmerah vsem storiti vse, da svoje edino glasilo čimbolj razširimo in okrepmo. Par kronic mesečno ne sme igrati tu nobene vloge! S temi vinarji posamezniku ni nič pomagano, če pa jih žrtvuje vsak tovariš za našo skupno stvar, znaša to lepo svoto, ker — iz malega raste veliko. Zato naj vsakdo, ki tega še ni storil, naročnino takoj obnovi. Kdor pa tega neče, naj nam vsaj vrne list z lastnoročno pripombo, da ga ne sprejme več. S temi nam prihrani vsaj nepotrebno

delo z nadaljnjim pošiljanjem lista in nam ne dela škode. Mi potrebujemo vsak izvod, ker ga naročimo le toliko, kolikor ga je treba. Vrnjene številke porabimo za nove naročnike, ki se priglašajo po dotiskanju lista. Torej kdor lista ne misli dalje naročiti, naj ga vrne! Clara pacta, boni amici!

Tudi nabiralnih pol še mnogo nismo dobili nazaj. Vemo, da se ne da delati čudežev, prepričani pa smo, da bi se lahko storilo več. Treba le čuta skupnosti, resne volje in malo dela, pa gre vse. Posamezniki so dosegli lepe uspehe in nam pridobili več novih naročnikov in tudi prispevkov za tiskovni sklad. Hvala vsem! Prosimo tovariše, da nam vsaj iz večjih krajev javijo zaupnike, ki bi hoteli posvetiti nekaj časa za razširjevanje lista in nabiranje inseratov. Poudarjamo, da se ravno glede inseratov da mnogo doseči, če le vsak tovariš v krogu svojih prijateljev in znancev malo agitira. Vsa pojasnila in navodila pošljemo jim takoj, kakor jim tudi radevolje poravnamo vse morebitne stroške. Zato vsi na delo!

Živimo v težkih časih. To čuti vsak na sebi. Današnji položaj javnih nameščenec je nevdržljiv. Postaja pa od dne do dne težji, obupnejši. Ne vrtikajmo glav v pesek, gletimo in delajmo za časa, da ne bo prepozno! Bojimo se, da se z največjo naglico bliža čas, ko bomo ostali sami, goli in praznih rok brez prijateljev, in tedaj bo čas, ko bo edini mogel in moral govoriti za nas — „NAS GLAS“. Zato tedaj več požrtvovalnosti, več dela in vne-me, da ga usposobimo za dosego namena, ki ga ima od svojega početka, koristiti vsem javnim nameščenem. Uprava.

Vestnik.

Društvo drž. uslužbencev (osrednje društvo) je na svoji 30. odborovi seji dne 7. t. m. pretresavalo razna stanovska vprašanja, predvsem o že storjenih korakih za omiljenje našega gmotnega položaja. Za javni shod, ki se bo vršil 16. aprila t. l. v „Unionu“, so se določili oficijelni govorniki. Tega shoda naj se udeleže vsi javni nameščenci. Zeleti bi bilo, da enake shode prirede tudi tovariši in tovarišice v vseh večjih krajih na deželi in po vseh drugih pokrajinah v najbližji bodočnosti. Beda je dovolj velika! — Pozivalo se je na obilno naročbo našega edinega strok. glasila „Naš Glas“. Obligatorična naročba bi bila idealna, a je za sedaj še skoro neizvedljiva. Sveta dolžnost vsakega javnega nameščenca je, da podpira strokovno glasilo in nabira zanj novih naročnikov! — Vsaka včlanjena strokovna organizacija naj do prihodnje seje, ki se vrši 20. aprila t. l., zavzame svoje stališče k osnutku premenjenih pravil. Pravila so se doposlala med tem organizacijam, da se o njih posvetujejo. Vsaka organizacija naj do občnega zbora, ki se vrši 22. t. m. v Mestnem domu, določi po enega delegata in namestnika za širši zvezin odbor. Določijo naj se pa pravočasno delegati k občnemu zboru. Z intenzivnim delom in izvedbo organizacije v vseh podrobnostih bomo dosegli izboljšanje našega bednega stanja. Udeležite se vsi javnega shoda, ki se vrši 16. aprila t. l. ob 8. zvečer v „Unionu“.

Splošne krajevne organizacije. Opu-stila se je misel, da bi se v spremenjenem pravilniku „Osrednje zveze javnih nameščenec“ v Sloveniji vstavila posebna točka o snovanju krajevnih organizacij.

Vsi javni nameščenci naj bodo kolikor možno in enotno po strokah organizirani. Čim manj kosanja v poedinah strokah, tembolj enotno more nastopiti stroka za svoje zahteve. Priporočati je, da gredo vse zadeve potom osrednje zveze, ker le na ta način je doseči potrebni poudarek, zveza je pa obenem o vsem podrobno informirana. Ustanavljanje splošnih krajevnih organizacij, ki naj tvorijo vez med posamnimi strokovnimi organizacijami in osrednjo zvezo, je le pozdravljati; večina strokovnih organizacij ima svoj sedež v Ljubljani. Obveščanje posameznih članov je radi velikih stroškov skoro nemogoče; v tem oziru bi naj posredovale krajevne organizacije. Stanovske zadeve naj bodo pa vedno prepuščene posamnim strok. organizacijam in osrednji zvezi. Vse važne stanovske zadeve, sklepe in ukrepe ter navodila bo prinašalo strokovno glasilo „Naš Glas“! Na vas, tovariši in tovarišice je, da ga moremo čimbolj izpopolniti, da se vsakdo nanj naroči, da agitira zanj; zajedno pa dobi v njem vse potrebne informacije. Na delo tedaj za izpopolnjevanje naših organizacij! Zavedajmo se vedno, da le dobra organizacija nudi moč in oporo; posameznik se bojuje zaman. Solidarnost je naše edino orožje in to je doseči le potom organizacij.

Iz krogov sodnih slug. Pišejo nam: Kakor so poročali naši dnevnikarji, je bil v eni izmed zadnjih sej deželne vlade imenovan tovariš, uradni sluga pri poverjeništvu za notranje zadeve poduradnikom ad personam. Morda se sedaj gospodom tudi drugih resortov srce omeha, da se še drugim enako kvalificiranim in enako dolgo služočim slugam prizna čin poduradnika. Sodni slugi upamo, da sedaj pod novim gospodom poverjenikom ne bomo doživeli tako britkih razočaranj, kakor smo jih pod prvim. Kaj ne, g. dr. Ravnihar, ko ste bili še v pokojni Avstriji državni poslanec, ste v državnem zboru predlagali, da se sodni slugi imenujejo za poduradnike. Sedaj, ko ste imeli našo usodo sami v rokah in bi bili to lahko izvršili, kar ste poprej od Avstrije zahtevali, ste na to pozabili. Da ste imeli resen namen, pomagati tudi nam, bi bili to izvršili. Pravega vzroka, tej naši majhni želji ne ustreči, ni bilo. Služba s tem le pridobi, ker vsak bi potem z večjo natančnostjo in večjim veseljem vršil službo, ko bi vedel, da ga po gotovih letih čaka četudi majhno napredovanje, ako bo priden in vesten. Ker le taki naj bi se imenovali za poduradnike, nezmožnim in nevestnim bi se seveda to napredovanje moralo zapreti. Sedaj pa, najsibo eden zmožen, vesten in naj ima še tako dobre lastnosti, ostane vedno isto kar njegov tovariš, če je še tako nezanesljiv i. t. d. Kar se tiče večjega izdatka, je tako malenkosten razložek, da pri tako visokih svotah ne pride niti v poštev. Razlika v plači med slugo in poduradnikom je v najvišji stopnji 200 K letno. V najvišjo stopnjo pa pride sluga ali poduradnik šele po zadnjih letih službe, torej tik pred umirovljenjem. — Ako se ustanovi več mest poduradnikov, bi se za mesta sodnih slug potegovali potem tudi inteligentnejši prosilci, ker bi vedeli, da jim je odprto mesto poduradnika. Kako se lahko kaj stori, ako se ima resno voljo, kaže tudi slučaj, kako so se oficijanti hitro imenovali za uradnike, s čimer se jim je seveda vsaj deloma popravila krivica, ki se jim je godila toliko let. Ravno tako je s pristojbinami sodnih slug kakor izvr-

šilnih organov. Ali ni v nebo kričeče in sramotno da n. pr. sodni sluga za opravo rubežni, ki znaša 50 K, in je zavezanec oddaljen 3,5 km od sodišča, dobi za to uradno postopanje 50 v, beri in piši petdeset vinarjev? Kaj naj danes napravi 3 50 v? Niti cigarete si ne more kupiti več. Zakaj so se uradniku, ako se pelje z avtomobilom, podvojile kilometrine? Menda zato, ker več čevljev raztrga, kakor sluga, ki mora peš hoditi. Ali ni sramotno, da so se naše pristojbine od začetka vojne do danes samo za 100% povišale, medtem ko se je vse za več 1000% podražilo? Ali te ni sram ti, devica justica, da svoje nastavljenke tako prostituiraš, medtem ko bi morala iti drugim resortom z dobrim izgledom naprej? Gospod novi poverjenik, ki ste kot sodnik strokovnjak in poznate naše težnje tudi iz svoje službe, ne samo kot politik, pokažite, da imate srce na mestu! Izpolnite nam te želje ter imenujte starejše sodne slugi z izpiti ali brez izpitov za poduradnike ter zvišajte čas in draginji primerno tudi naše pristojbine za vnanjo službo t. j. hranarino, hodarino in prenočnino. Hvaležni Vam bomo ne samo mi, nego tudi naše žene in otroci, ker s tem nas boste podprli materialno in moralno!

Pri društvu orožniških vpokojencev SHS za slovensko ozemlje v Ljubljani so sledeči člani in članice plačali članarino za leto 1920 števil.: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 18, 19, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 30, 32, 33, 34, 35, 37, 39, 40, 42, 43, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 54, 56, 57, 58, 69, 73, 78, 79, 81, 82, 85, 86, 88, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118.

Članarine za leto 1920 še sledeči člani niso plačali in se vabijo, da to v najkrajšem času store, sicer se jih bo kot take iz seznama izbrisalo števil.: 4, 10, 14, 16, 17, 20, 21, 25, 29, 31, 36, 38, 53, 55, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 70, 71, 72, 74, 75, 76, 77, 80, 83, 84, 87, 89 in 90.

H društvu orožniških vpokojencev SHS za slovensko ozemlje v Ljubljani so od 1. januarja 1920 do 31. marca 1920 sledeči člani na novo pristopili števil. 94 Smolinski Franc, stražmojster v p. Delnice, 13, 95 Kmet Franc, stražmojster v p. Ljubljana, Hilšerjeva ulica 7., 96 Zemič Alojzij, stražmojster v p. Zamaški 12, pošta Raka, 97 Jordan Franc, stražmojster v p. Grosuplje 15, 98 Jerele Josip, postajevodja v p. Mojstrana, pošta Dovje, 99 Šajna Ivan, nadstražmojster v p. Stranišče pri Ptuj, 100 Kočever Ivan, postajevodja v p. Vinjkovce, Slavonija, 101 Koprivec Valentin, stražmojster v p. Moste 16 pri Ljubljani, 102 Ročnik Franc, orožnik v p. Zavodnja, pošta Šoštanj, 103 Stejan Florjan, stražmojster v p. Oplotnica, okraj Konjice, 104 Dolar Ivan, orožniški poročnik v p. Ljubljana, Bleiweisova c. 1, 105 Rogar Ivan, orožniški poročnik v p. Ljubljana, Kongresni trg 16, 106 Brodnik Franc, stražmojster v p. Rožna dolina 158, pošta Vič, 107 Gerlovič Josip, okr. stražmojster v p. Kamnik grad Zaprice, 108 Filipič Matija, okr. stražmojster v p. Brežice, 109 Šeliga Franc, stražmojster I. raz. v p. Brežice, 110 Gršal Vinko, stražmojster v p. Brežice, 111 Fras Jurij, stražmojster v p. Zakot, pošta Brežice, 112 Kamberger Matija, postajevodja v p. Zakot, pošta Brežice, 113 Simon Matija, postajevodja v p. Trnje, pošta Brežice, 114 Butkovič Ivan, postajevodja v p. Grosuplje, 115 Sotlar Alojzij, stražmojster v p. Vevče 58.

pošta D. M. v Polju, 116 Habit Bogomir, stražmojster v p. Oplotnica, okraj Konjice, 117 Elmier Ignacij, orožnik v p. Popovci, pošta Sela pri Ptuj, 118 Meden Jakob, orožnik v p. Cerknica 7. Člana Simeršek Ignac števil. 15 in Grilc Franc števil. 44 sta v letu 1919 in sicer prvi dne 18. 6. in slednji dne 14. 7. umrli.

Orožniški upokojenci v Celju in okolici smo imeli 14. marca t. l. zaradi draginjskih doklad posvetovanje. Prišli smo do zaključka, da bi v tem času in pri teh razmerah orožniških vpokojencev sami ne mogli ničesar doseči, in smo ustanovitev Krajevnega skupinskega odbora za Celje za enkrat opustili. Dalje se je razpravljalo o brzi in uspešni pomoči državnim vpokojencem, njih vdovam in sirotam. Da moremo državnim vpokojencem v svojo korist kaj izposlovati, je treba, da se vsi slovenski državni vpokojenci brez razlike na kategorijo in svoječasno službo zedinimo in z vso doslednostjo delujemo v prid naših interesov. Zato je treba, da se osnuje „Društvo državnih vpokojencev SHS za Slovenijo“ v Ljubljani.

Mesta, ki bi za Krajevne skupinske odbore na Slov. Štajerju prišla v poštev, bi bila Celje, Maribor in Ptuj. To idejo bi vsi vpokojenci brezdvomno v vsakem oziru rade volje podpirali, posebno, ako bi predsedstva z odbori požrtvovalno delovala, ker si bodo svesti, da jim trud v doglednem času prinese uspeh in zajamči nepobitno pripadajoče pravice, ki se jim sedaj kratijo. Da bi bil uspeh tem sigurnejši, bi bilo umestno tudi upokojence iz Hrvatske in Srbije animirati za to misel in jih pridobiti za združitev in skupno delovanje naših interesov. Le tem potom, ako bi vsi vpokojenci države brez razlike svoje interese skupno zastopali, bi prišli kmalu do cilja, ker edinole v slogi je moč in ne v strankarstvu.

Oni carinski uradniki oziroma poverjeniki, ki so pred enim mesecem prejeli pole v svrhu vpisa osebnih podatkov ter jih še niso odposlali, se naprošajo, da jih izpolnjene čimpreje pošljejo društvu car. uradnikov v Ljubljani. Isto velja glede članarine. V vseh stanovskih zadevah se obračajte na društvo.

Neposredno pri osrednjem društvu organizirani člani se opozarjajo, da glasom premenjenega pravilnika posamezniki ne bodo mogli biti direktno včlanjeni pri „Osrednji zvezi“ — tako se bo imenovala naša skupna organizacija. Zato naj si nemudoma ustanove lastno organizacijo ali pa se včlanijo pri onih strokah, iz katere so izšli. To velja tudi za naše upokojence. Z ozirom na dejstvo, da morejo ugodnosti naših gospodar. ustanov uživati le člani včlanjenih organizacij, se na to okolnost še posebej in pravočasno opozarjajo, da ne bo kasneje zamere in razburjanja.

K uredjenju dnevničarskog stallša u Hrvatskoj i Slavoniji. Mojoj obavijesti u zadnjem broju ovog cijenjenog lista glede izdanja naredaba o umirovljenju te uredjenju službe manipulirana i nestalnih dnevničara imam nadodati, da sam nakon odaslanja iste doznao, da su se gg. Franjo Horvat, knjigovodja i Marko Jelić, blagajnik mirovinske zaklade te Anton Kolačko, podpredsjednik društva dnevničarskog dne 13. ožujka najavili kod gospodina bana, da u istom predmetu interviraju. Bana nije bilo u Zagrebu, i pošto gospodin podban nije taj dan primao, predstali su

kod gg. banskih svetnikov, kojima je riješenje tih predmeta povjereno. Od ovih su dobili uputu, da su odn. one naredbe bile posve gotove, nu su se neke preinake pokazale nužnim, ali da će u najkraće vreme biti izdane. Ista gg. kane naskoro predstati kod gospodina bana i zamoliti ga da se te naredbe već jednom objelodane. U mojoj zadnjoj neposredno poštom odaslanjoj obavjesti gg. drugovom obećao sam, da će uprava saveza javnih namještenika također posredovati glede izdavanja gore spomenutih naredaba, u pošto je savez bio nato razpušten, nije mogao ništa učiniti. Što će ali sada moguće biti pošto je opet uzpostavljen. Nečuda li odnose naredbe ni do 15. aprila izašle, pripočiti će se putem „Našeg Glasa“ razlog.

Anketa glede prehrane in draginje se je vršila v zborovalnici v dežel. dvorcu dne 8. in 9. t. m. Ljubljansko „Samopomoč“ sta zastopala Fr. Govekar kot predsednik načelstva in Maks Lileg kot predsednik nadzorstva.

Zveza poštnih organizacij naznanja na mnoga vprašanja o decemberskih 120 % draginjskih dokladah poštnim odpravnikom in vsem enakim uslužbencem, ki jih še niso prejeli, da je „Zveza“ storila povsem svojo dolžnost in da ne odneha

prej, da se ta krivica poravnava. Predsednik „Zveze“ bo osebno posredoval pri ministrstvu v Beogradu. O uspehu bomo takoj poročati.

Vseslovenski trgovski shod v Ljubljani dne 11. t. m. je sklenil tudi sledečo resolucijo: Naša država, ki se stoprav ureja in preureja, se nahaja v težavnih razmerah. Zato potrebujemo dobro, materialno zadovoljno in svoji nalogi doraslo uradništvo, ki mora ostati neodvisno od vsakokratnih političnih izprememb. Raje manj, a tisto dobro uradništvo. V državni upravi treba miru, stalnosti, politični vplivi je ne smejo motiti. Za nameščenje javnih uslužbencev mora biti odločilna stvarna in strokovna kvalifikacija vsepovsod, tudi v centralnih uradih, nikdar pa strankarska pripadnost. — Z resolucijo se popolnoma strinjamo.

„Samopomoč“ v Ljubljani oddaja svojim članom v prosti prodaji sledeča živila in gospodarske potrebščine: slavnino (kg 40 K, največ 8 kg za obitelj), ječmen, ješprenj, kašo, češplje, orehe, rozine, civebe, cikorijo, rožiče, jajca, čebulo, suho meso, rum, kis, olje, sol, smokve, kavo, milo, pralni prašek, sidolin, črna in rujavo pasto, sveče, vžigalice, metle, čevlje, mak, sardine. Zaradi hitre

odprave se članom priporoča, da svoja naročila doma napišejo na listek in ga z naročilno knjižico vred izroče nakazovalnici. Cene živil so razvidne z lepaka ob blagajnici. Uradne ure so od 8.—1/2 12. ter pop. od 14.—16 1/2. Člani naj ne prihajajo prepozno in izrecno prosimo, kolikor mogoče dopolne.

„Samopomoč“ v Ljubljani kupuje vsakovrstna živila in druge potrebščine v vsaki množini. Tovariši se prosijo, da proizvedujejo po takem blagu in posredujejo v prilog zavoda, ki deluje v korist vsem javnim nameščencem. O zalogah, oziroma pomudbah naj se poroča naravnost „Samopomoči“ v Ljubljani, Vodnikov trg št. 5, ki poravnava radevolje vse stroške.

Drugovi, pohajajte samo one kavane i gostione, koje drže „Naš Glas“.

Proti: sladkorni bolezni, bolezni jeter in ledic, oteklini želodca in čreves, kroničnemu katarju želodca in čreves, želodčnemu kamenu, hemeroidom in bolezni mehurja, putiki in debelosti, je najboljše sredstvo naravna zdravilna mineralna voda „rogaška slatina“.

Rogaška slatina

največje in najmodernejše zdravilišče v Jugoslaviji, hidrotterapija, elektrotterapija, inhalatorij, gimnastika za zdravljenje, kopeli z ogljikovo kislino, solne, smrečne, parne, zračne, solne kopeli in kopeli z vročim zrakom.

Vojaška godba (42 mož, med njimi absolvirani konservatoristi). Za vsakovrstne zabave je preskrbljeno kakor v največjih svetovnih zdraviliščih. Umetniški koncerti, tombole, plesni venčki, gledališke predstave, kino, izleti itd. — Sezija od 1. maja do 15. oktobra 1920.

RAVNATELJSTVO.

Vse domače tvrdke se naprosijo, da takoj inserirajo v „Našem Glasu“!

Važno za uradnike!!

VZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI R. Z. Z. O. J.
Kongresni trg št. 19.

dovoljuje ranžijska posojila; na te opozarjamo zlasti one uradnike, ki imajo dolgove v Nemški-Avstriji. Ti si s takojšnjo poravnavo dolgov lahko veliko pridobe na valuti. Vso tozadevno transakcijo izvede zadruga sama in sicer brezplačno in le proti povrnitvi naraslih stroškov. — Prospekti na razpolago!

BARVA ■■■ KEMIČNO ■■■ ČISTI
vsakovrstno blago, obleko 18-3

PERE domače perle (pošilja po isto na dom) SVETLOLIKA ovratnike, zapestnice in srajce ::

Tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4. — — — — — LJUBLJANA, Podružnica Selenburova ulica 3.
Podružnice: MARIBOR — NOVO MESTO.

Najstarejša spedijska tvrdka v Sloveniji

R. RANZINGER

Ljubljana spedijska pisarna Ljubljana

Podjetje za prevažanje blaga juž. železnice. Brzovozni in tovorni nabiralni promet iz in v Avstrijo. Zaccarinjenje. Podjetje za prevažanje pohištva. Skladišče s poseb. zaprtimi kabinami za pohištvo. Brzjavni: Ranzinger. 24-2 Interurban telefon 60.

Modni salon
Stuchly - Maške
LJUBLJANA,

Zidovska ul. 3, Dvorski trg 1.

Priporočamo veliko izbiro najnovejših svilenih klobukov, čepic in slamnikov za dame in deklice.
 Popravila tečno in ceneno. Žalni klobuki vedno v zalogi.

VELIKA ZALOGA Na debelo! Na drobno! **BOGATA IZBIRA**
 :: Solidne cene! ::

manufakturnega ter inozemskega modnega blaga. **LASTNI MODNI ATELJE.** OBLEK lastnega izdelka po naj-novejšem kroju.

Prave, samoveznice (kravate), nogavice i. t. d.

PRVA KRANJSKA RAZPOSILJALNA 8-5

SCHWAB & BIZJAK
 LJUBLJANA, Dvorni trg, pod Narodno kavarno.

Marija Tičar
Ljubljana

Velika zaloga uradnih in šolskih potrebščin. Največja izbira razglednic in pisemskega papirja. Na drobno in debelo.

„Balkan“ ⁶⁶ trgovska, spedijska in komisijska d. d.

Ljubljana, Dunajska cesta št. 33.

Mednarodni prevozi. Spedicije vseh vrst. Zaccarinjenje. Selitve. Nabiralni vozi na vse strani. Javno skladišče z lastnim železniškim tirom. Reekspedicije itd. itd.

Brzjavi: „BALKANSPED“. Interurban telefon 366.

10 4

Vedno najnovejše Od dobrega najboljše

Specijalna modna in športna trgovina za gospode in dečke ::

J. KETTE, Ljubljana
 Franca Jožefa cesta 3

Vzajemno podp. društvo v Ljubljani
 registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Posojila na osebni kredit: 6% — Posojila na hipoteko: 5 1/2% — Mesečna odplačila. Bankijska posojila na več let; mali vračevalni obroki.

Pisarna: Kongresni trg 19.

Uradno ure od 8. do 12. ure. — Prispoti brezplačno na razpolago. — Rezervni kapital naš 500.000 K. — Bruto vloga 1/4%.

Priporočam vsi tveka 4-6

Jos. Peteline
 trgovina z galanterijskimi in modnimi blagom, zaloga šivalnih strojev in njih posameznih delov.

Ljubljana, Sv. Petra n. 7.

Drogerija **I. C. Kotar,** Ljubljana, Wolfova ul. 3. *Fotomanufaktura*

3-6

!! Naročajte „Naš Glas“ !!